

FÖLDTÖRTÉNET 1.

Fontos a terminológia!

Ezekre az egységekre osztjuk a földtörténetet: **eon** ← **idő** ← **időszak** ← **kor** ← **korszak**.

1. KORMEGHATÁROZÁSI MÓDSZEREK

A/ Relatív kormeghatározás

Települési törvény: az alul levő kőzet idősebb, mint a felül levő kőzet. (Ez az általános szabály a fekvő vagy áttolt takaróredők esetében nem érvényes.)

Vezérkövület: csak rövid, adott földtörténeti időegységekben élt, ezért könnyen behatárolható élőlények maradványa. (Pl. az ammoniteszek a devontól a kréta végéig éltek csak.)

B/ Abszolút kormeghatározás

radiometrikus kormeghatározás: pl. C14-es módszer stb.

2. ŐSIDŐ és ELŐIDŐ

A Föld kora: 4,6 milliárd év.

Ősidő

Ősóceán – őslégkör – első életnyomok: sztromatolitok (3,5 milliárd).

Előidő

Négy hegységképződés → ősmasszívumok.

3. ÓIDŐ

Kambrium – **Gondvána:** egy kontinensbe tömörültek Dél-Amerika, Afrika, Ausztrália, Arábia, India és Antarktisz ősei (6)
– első ősmaradványok

Ordovicium

Szilur – a **Kaledóniai-hegységrendszer** keletkezésének fő fázisa
Észak-Amerika és Európa ősei ütköztek → Skandináv-hegyvidék, Skócia, Kelet-Grönland, Észak-Appalache (4)
– első gerinces állatok (páncélos halak).

Devon – a páfrányok és a halak időszaka.

Karbon – a **Variszkuszi-hegységrendszer** keletkezésének fő fázisa
Gondvána ütközött Észak-Amerika-Európával → Dél-Anglia, Ardennek, Francia-középhegység, Vogézek, Német-középhegység, a Cseh-medence peremhegységei, Lengyel-középhegység, Rodope, Urál, Nagy-Vízválasztó-hegység, Appalache déli része (11)
– feketekőszén. (Legnagyobb termelők: Kína, USA, India, Ausztrália, Dél-afrikai Köztársaság, Oroszország, Indonézia, Lengyelország, Kazahsztán, Kolumbia)

Perm – kialakul a **Pangea**, a Panthalassza, a Tethys-öböl. Végén nagy kihalás.